

**SAMOVREDNOVANJE I OCENJIVANJE
KVALITETA FARMACEUTSKOG FAKULTETA
UNIVERZITETA U BEOGRADU**

Komisije za obezbedenje kvaliteta Farmaceutskog fakulteta:

Predsednik: Prof. dr Ljiljana Tasić

Prof. dr Jela Milić

Prof. dr Ivan Stanković

Prof. dr Vesna Kuntić

Doc. dr Nataša Bogavac-Stanojević

Dubravka Zailac-Odsek za nastavu i studentska pitanja

Vladimir Vujović-student

Februar, 2010.

Dokument je izradila Komisija za obezbeđenje kvaliteta Farmaceutskog fakulteta, a obuhvata samovrednovanje i ocenjivanje kvaliteta Farmaceutskog fakulteta za period 2008-2009. godine. Poređenje je izvršeno u odnosu na prethodna dokumenta o samoevaluaciji.

STANDARD 1: Strategija obezbeđenja kvaliteta

Farmaceutski fakultet (u daljem tekstu Fakultet) je dobio pozitivnu ocenu Komisije za akreditaciju Ministarstva prosvete Republike Srbije 18. 9. 2008. godine, a uverenje o akreditaciji 28. 11. 2008. godine, što je značajno ostvarenje strateških ciljeva i u skladu je sa Strategijom obezbeđenja kvaliteta Farmaceutskog fakulteta (u daljem tekstu Strategija) (dokument od 4.10.2007.).

***Pokazatelji za vrednovanje/merenje:** pratiti strateške pravce i aktivnosti u okviru redovnih godišnjih samoevaluacija (SE).*

Strateški pravci su praćeni kroz sveukupne aktivnosti rukovodstva, svih zaposlenih, svih tela i organa Fakulteta, a realizovani su u svim procesima rada kako unutar tako i izvan Fakulteta, a shodno postavljenim ciljevima u Akcionom planu (Komisija za obezbeđenje kvaliteta [u daljem tekstu Komisija] je izradila Akcioni plan marta 2008. godine). Predsednik Komisije je povremeno ukazivao rukovodstvu i svim zaposlenim kod naznake odstupanja od strateških pravaca (npr. pitanja vezana za zdravstvenu delatnost i sl.), što je značajno za preispitivanje Strategije i održanje pravca delovanja. Razmatranjem godišnjih izveštaja o radu Fakulteta (za 2008. i 2009. godinu), kao i sveukupnih aktivnosti, može se reći da je realizacija dobra i svrsishodna politici i Strategiji sa sporijom dinamikom u 2009. godini uslovljenoj opštim ekonomskim i društvenim prilikama.

***Preporuka za unapređenje:** nastaviti praćenje Staregije i Akcionog plana Fakulteta.*

STANDARD 2: Standardi i postupci za obezbeđivanje kvaliteta

***Pokazatelji za vrednovanje/merenje:** Preporuka Komisije je da minimalni zahtevi Nacionalnih Standarda budu i naši interni standardi, uz dodatne zahteve koji su navedeni u ovom dokumentu.*

U periodu 2008. i 2009. godine stručni organi su doneli nekoliko važnih dokumenata sa internim standardima koji su omogućili bolji kvaltet pojedinih procesa, a naročito procesa nastave. U tom smislu je doneto 15 pravilnika iz oblasti nastave i drugim oblastima koji olakšavaju praćenje svih procesa i delova sistema. Dokumenta sistema su uspostavljena i kroz 5 Standardnih operativnih procedura (u daljem tekstu SOP) za ključne procese, a koje je izradila Komisija. Poštovanje SOP-ova i pravilnika je dobro uz potrebu češćih internih provera. Proces nastave se preispituje dva puta godišnje i uočeni nedostaci se otklanjaju kao kontinuirani proces.

***Preporuka za unapređenje:** Neophodno je obezbediti trajnost u ovim poslovima i pojačati osposobljavanje Komisije, a posebno u delu internih obuka svih zaposlenih i promovisanja kulture kvaliteta. Periodično preispitivanje sistema je neophodno za procese*

nastave jedanput godišnje, a za Naučno - istraživački rad (u daljem tekstu NI), zdravstvene i stručne aktivnosti jednom u dve godine.

STANDARD 3: Sistem obezbeđenja kvaliteta

***Pokazatelji za vrednovanje/merenje:** izvršenje mera i aktivnosti datih u Akcionom planu za period mart 2008. - mart 2011. godina.*

Komisija je osnov strukture sistema kvaliteta Fakulteta, a njen rad je iskazan kroz dokumenta sistema obazbeđenja kvaliteta (SOK), aktivnosti i javne nastupe. Povezanost sa strukturom Fakulteta je prikazana kroz organizacionu shemu br.1 (Prilog 1). Komisija je imala 15 redovnih i dva elektronska sastanka. Aktivnosti su bile redovne i posebne shodno planu rada i poslovima akreditacije Fakulteta. Izgrađena su dokumenta sistema (SOP-ovi za ključne procese) i obavljeno je istraživanje zadovoljstva zaposlenih. Anketa zadovoljstva je pokazala unapređenje kvaliteta kao i elemente za motivaciju i kvalitetan rad.

***Preporuka za unapređenje:** Pratiti primenu svih dokumenata SOK redovno i unapređivati dokumenta i sistem shodno tehnologijama rada.*

Prilozi 2: Izveštaji Komisije za NNV (juli 2008, 27. mart 2009. i 10 juni 2009. godine); Akcioni plan obezbeđenja kvaliteta (mart 2008. godine), Pravilnici Fakulteta i SOP-ovi; Samoevaluacija obezbeđenja kvaliteta Fakulteta (februar 2010. godine) (dostupno na sajtu Fakulteta).

STANDARD 4. Kvalitet studijskog programa

Kvalitet studijskog programa pre donošenja Zakona o visokom obrazovanju iz 2005. godine.

***Pokazatelji za vrednovanje/merenje:** merenje zadovoljstva svršenih studenata-diplomiranih farmaceuta oba smera, merenje zadovoljstva poslodavaca (prema uspostavljenoj metodlogiji).*

Po ovom sistemu studiraju studenti V godine, koji su u obavezi da svoje školovanje završe do 30. septembra 2012. godine. Odlukom Nastavno-naučnog Veća (u daljem tekstu NNV) iz septembra 2008. i septembra 2009. godine odobren je bezuslovni upis ovih studenata u IV, odnosno V godinu, u cilju omogućenja nastavka studija po programu po kojem su i započeli, a što je u skladu sa preporukom Univerziteta u Beogradu.

Diplomirani farmaceuti, odnosno diplomirani farmaceuti-medicinski biohemičari pri dodeli diplome na Fakultetu, popunjavaju upitnik kojim vrednuju studijski program, odnosno ocenjuju svaki predmet pojedinačno. Ovi farmaceuti (nedavno studenti) mogu da sagledaju celokupni studijski program koji su završili, i najčešće imaju nekoliko meseci iskustva u struci, mogu da daju objektivnu ocenu. Rezultati ovog vrednovanja se dostavljaju svim nastavnicima i saradnicima, a predmet koji je najbolje ocenjen nagrađuje se diplomom. Najbolji predmet za 2008. godinu je bio Farmakognozija, a za 2009. godinu Botanika.

Prilog 3: Rezultati ankete svršenih studenata za 2008. i 2009. godinu

Prilog 4: Diplome za najbolji predmet 2008. i 2009. godinu

Na osnovu rezultata ove ankete, primećuje se da predmeti dobijaju slične ocene iz godine u godinu i da je uvek ista grupa predmeta ocenjivana najvećom ocenom.

Broj studenata koji je diplomirao na Fakultetu dat je u tabeli 1.

Tabela 1. Broj studenata koji je diplomirao u 2008. i 2009. godini

Godina	Broj studenata koji je diplomirao
2008.	341
2009.	247

Primetan je značajno manji broj diplomiranih studenata u 2009. godini, što je posledica olakšanog upisa viših godina koja je rezultirala prenošenjem većeg broja ispita za čije polaganje je potrebno više vremena.

Kvalitet studijskog programa ocenjivali su i poslodavci koji zapošljavaju farmaceute (apoteke, veletrgovine, industrija, predstavništva itd). Njima su poslani upitnici u kojima su ocenjivali nivo teorijskog, praktičnog i organizacionog znanja, kao i spremnost za rad i usavršavanje naših bivših studenata. Ukupna srednja ocena od 4,4 pokazuje odlično zadovoljstvo poslodavaca farmaceutima koje smo iskolovali.

Prilog 5: Rezultati upitnika od strane poslodavaca

Preporuka za unapređenje: pratiti kvalitet ove studijske grupe prema datim pokazateljima do septembra 2012. godine.

Kvalitet studijskog programa po Zakonu o visokom obrazovanju iz 2005. godine

Pokazatelji za vrednovanje/merenje: praćenje usaglašenost naših studijskih programa sa programima EU.

Akreditovano je pet studijskih programa:

- dva na integrisanim akademskim studijama (*Farmacija* i *Farmacija-medicinska biohemija*),
- dva na specijalističkim akademskim studijama; studijski programi *Farmacija 1* (tri modula: Farmakoeconomija i farmaceutska legislativa; Farmaceutski menadžment i marketing i Industrijska farmacija) i *Farmacija 2* (dva modula: Kozmetologija i Farmaceutska zdravstvena zaštita).
- *Doktorske akademske studije* sa 11 modula (Farmaceutska hemija, Medicinska biohemija, Farmaceutska tehnologija, Farmakognozija, Kozmetologija, Bromatologija, Toksikološka hemija, Farmakologija, Farmakokinetika, Farmaceutska mikrobiologija, Socijalna farmacija i istraživanje farmaceutske prakse).

Prilog 6: Uverenje o akreditaciji svih studijskih programa (dostupno na web sajtu Fakulteta)

Nove studijske programe pratila je i izrada novih pravilnika. U toku 2008. i 2009. godine doneti su mnogi pravilnici koji su uredili pravila studiranja na svim nivoima i omogućili transparentnost studijskih programa.

Prilog 7: Pravilnik o studiranju, Pravilnik o završnom radu, Pravilnik o sticanju dodatnih ESPB, Pravilnik o doktorskim akademskim studijama, Pravilnik o specijalističkim akademskim studijama (dostupno na web sajtu Fakulteta).

Naročitu ulogu u nadzoru studijskog programa ima Komisija za praćenje i unapređenje kvaliteta nastave (u daljem tekstu KPUKN) čiju jednu trećinu čine studenti. KPUKN je tokom 2008. i 2009. godine održala 14 sastanaka na kojima je razmatrala sva pitanja u vezi sa studijskim programima, analizirala prolaznost po predmetima i godinama i predlagala preventivne i korektivne mere. Na nekoliko sastanka KPUKN su bili prisutni i predmetni nastavnici, a NNV je nekoliko puta godišnje izveštavan o radu.

Načini skupljanja predispitnih i ispitnih poena iz svakog predmeta, organizacija vežbi i drugih oblika praktične nastave, način polaganja ispita i svi ostali postupci neophodni za završavanje studija, unapred su poznati studentima i nalaze se na oglasnim tablama ispred svakog Instituta, na web sajtu Fakulteta i u Knjizi predmeta.

Fakultet stalno upoređuje svoje kurikulume sa kurikulumima drugih evropskih farmaceutskih fakulteta. Zbog toga prodekani za osnovne i posle diplomске studije redovno učestvuju na EAFP (*European Association of Faculties of Pharmacy*) konferencijama. U 2008. godini, konferencija je održana u Lulu, Republika Francuska, a 2009. u Oslu, Kraljevina Norveška. Takođe, Fakultet je učestvovao i u PHARMINE programu.

Prilog 8: Izveštaji prodekana sa godišnje EAFP konferencije u 2008. i 2009. godini

Kvalitet specijalističkih studijskih programa Farmacija 1 i Farmacija 2.

Pokazatelji za vrednovanje/merenje: broj studenata koji su upisali i završili specijalističke akademske studije, analize anketa zadovoljstva nastavom; praćenje rezultata Tempus projekta u odnosu na postavljene ciljeve.

Broj studenata koji je završio akademske specijalističke studije na Fakultetu dat je u tabeli 2.

Tabela 2. Broj studenata koji je završio akademske specijalističke studije u 2008. i 2009. godini

Godina	Broj studenata koji je završio akademske specijalističke studije
2008.	78
2009.	68

Broj studenata koji je završio studije je neznatno manji u 2009. godini.

Kvalitet specijalističkih akademskih studijskih programa se redovno prati i unapređuje na sastancima Komisije za specijalističke studije (održano je 12 sastanaka tokom 2008. i 2009. godine). Kao mera za poboljšanje kvaliteta, od 2009. godine teme specijalističkih radova i sastav komisija se stavljaju na uvid/usvajanje NNV, što je omogućilo unapređenje kvaliteta ove nastave.

U toku 2009. godine, u okviru Drugog poziva za prijavljivanje projekata iz oblasti unapređenja kvaliteta visokog obrazovanja programa Tempus IV, pripremljen je i odobren za finansiranje projekat pod nazivom "*Postgraduate Qualification in Pharmacy: The Way Forward*" (PQPharm), čiji je nosilac Farmaceutski fakultet Univerziteta u Beogradu uz učešće još pet Univerziteta iz zemalja EU i tri domaća Univerziteta. Naglasak projektnih

aktivnosti je na razvoju i unapređenju kurikuluma, edukaciji nastavnog kadra i uvođenja novih metoda učenja, što će dovesti do značajnog unapređenja specijalističkih akademskih studija.

Preporuke za unapređenje: aktivno uključivanje dovoljnog broja nastavnika i saradnika u Tempus projekat, praćenje svih faza i sadržaja projekta i komunikacija/koordinacija sa Komisijom. Stoga se uvode novi **pokazatelji za vrednovanje/merenje:** praćenje ostvarenih rezultata Tempus projekta u odnosu na postavljene ciljeve.

STANDARD 5: Kvalitet nastavnog procesa

Pokazatelji za vrednovanje/merenje: zadovoljstvo studenata nastavnim procesom (standardizovana Anketa); prolaznost studenata (%) po predmetima i ispitnim rokovima kao i prosečna ocena (srednja vrednost); dostupnosti informacija o nastavi; broj molbi studenata; godišnja evaluacija primene svih Pravilnika od značaja za kvalitet nastavnog procesa.

Svake godine sprovodi se anketa koju studenti popunjavaju na jednom od završnih časova na datom predmetu. Rezultati ankete za 2008. i 2009. godinu su prikazani u tabeli 3.

Tabela 3. Rezultati anketa koje popunjavaju studenti za 2008. i 2009. godinu

Godina	Broj anketiranih nastavnika	Broj anketiranih saradnika	Ukupno obrađenih upitnika	Prosečna ocena
2008.	75	79	20439	4,62
2009.	72	89	21483	4,68

Rezultati ove ankete pokazuju da je srednja prosečna ocena nastavnika i saradnika veoma visoka i da se održava u kontinuitetu.

Redovno se prati i prolaznost studenata po predmetima i ispitnim rokovima. Iako prolaznost i srednja ocena studenta varira u zavisnosti od predmeta i broja studenata koji su ispit polagali u datom ispitnom roku, analize pokazuju da je u najvećem broju predmeta prolaznost po ispitnom roku > 60%, a srednja ocena > 8. Primećuje se niža prolaznost i niža prosečna ocena studenata na studijskom programu *Farmacija-medicinska biohemija*, u odnosu na studente na studijskom programu *Farmacija*.

Prilog 9: Izveštaj o prolaznosti studenata po predmetima i rokovima za 2008. i 2009. godinu.

Kako je primećen problem u nastavi iz medicinske grupe predmeta, studenti koji su članovi KPUKN sačinili su dokument u kojem su se kritički osvrnuli na sadržaje i način organizacije pojedinih predmeta iz ove grupacije. Dokument je stavljen na uvid svim članovima NNV Fakulteta, a KPUKN je organizovala sastanak sa predmetnim nastavnicima na kojem je postignut dogovor o načinu unapređenja kvaliteta nastave iz ovih predmeta.

U cilju utvrđivanja kvaliteta nastavnog procesa, redovno se prati broj studenata sa svim položenim ispitima sa date godine studija koji su upisani u višu godinu. Studenti koji su 2006. godine upisani po novom, reformisanom studijskom programu, u školskoj 2009/10. godini su upisani u IV godinu studija. Iako su 2009. godinu obeležili studentski protesti i blokada nastave na mnogim fakultetima Univerziteta u Beogradu, studenti Fakulteta nisu

imali razloga za protest. Najveći broj studenata narednu godinu studija upisao je u statusu budžetskog studenta, polaganjem velikog broja ispita, što je rezultat usaglašenosti studijskog programa i nastavnog procesa sa realnim mogućnostima studenata.

U toku školske 2008/09. godine, prvu godinu studija obnovilo je 14 studenata, a drugu godinu studija obnovilo je 45 studenata.

U toku školske 2009/10. godine, prvu godinu studija obnovilo je 17 studenata, drugu godinu studija su obnovila 62 studenta, a treću godinu studija 74.

Veći broj studenata koji je obnovio treću godinu je bio očekivan, pošto je veliki broj studenata imao zaostale ispite, što ih je onemogućilo da redovno polažu predmete iz tekuće godine.

Studenti imaju pravo da se obrate prodekanu za nastavu, pisanom molbom, kao i lično, u terminima određenim za prijem studenata, ili preko studenta prodekana, odnosno predsednika Studentskog parlamenta. U toku 2007. godine, prodekan za nastavu rešio je 56 studentskih molbi različitog sadržaja, u toku 2008. godine 102 molbe, a u toku 2009. godine 60. Osetno manji broj molbi upućenih u toku 2009. godine rezultat je bolje studentske obaveštenosti i bolje uređenosti sistema i vođenje procesa studiranja.

O predlozima Studentskog parlamenta u više navrata se izjašnjavalo i NNV Fakulteta glasanjem (npr. predlog da studenti V godine polažu ispite u apsolventskim rokovima nije dobio većinu glasova).

U toku 2009. godine, formirana je Komisija za pravljenje rasporeda nastave (u daljem tekstu KRN). KRN u saradnji sa programerom je izradila raspored predavanja i vežbi za sve predmete, poštujući uslov da opterećenje studenta ne bude veće od 8 časova dnevno. Raspored je dostupan na web sajtu Fakulteta i može se pratiti po: predmetima, amfiteatrima, nastavnim prostorima ili direktno klikom na ime studenta.

Kalendar nastave za školsku 2009/2010. godinu nalazi se na web sajtu Fakulteta, na oglasnoj tabli u Odseku za nastavu i studentska pitanja i odobren je od strane NNV Fakulteta u septembru 2009. godine, a pre početka školske godine. Na oglasnoj tabli ispred svakog amfiteatra nalazi se nedeljni raspored predavanja.

Sve informacije za studente nalaze se na web sajtu Fakulteta. Klikom na ***predmeti-info***, otvara se lista svih predmeta, gde se nalaze sva predavanja i sva obaveštenja vezana za dati predmet. Svi nastavnici i saradnici su obučeni da samostalno koriste ovaj deo web-sajta.

U toku 2009. godine otvorena je laboratorija - simulirajuća apoteka, gde se izvodi praktična nastava iz odgovarajućih predmeta, čiji su sadržaji i procesi visoko približeni radu u javnoj apoteci i realnom zdravstvenom sistemu, čime je unapređen kvalitet osposobljavanja farmaceuta.

Kurikulumom svakog predmeta predviđen je: broj predispitnih i ispitnih poena; broj kolokvijuma i gradivo koje je obuhvaćeno tim kolokvijumima; postojanje seminarskih radova; izrada sažetaka i njihov broj i sl. Tek nakon održane nastave u školskoj godini, nastavnici i saradnici su bili u mogućnosti da sagledaju da li broj poena zaista odgovara određenom segmentu nastave, što je rezultiralo odgovarajućim korekcijama uz saglasnost prodekana za nastavu. U toku je izrada Pravilnika o donošenju i unapređenju studijskog programa, kojim će se utvrditi i definisati procedure za izmene i usaglašavanja već akreditovanih studijskih programa, kao i za donošenje novih.

Sve ovo ukazuje na značajno unapređenje procesa i ishoda nastave, usklađenog sa reformom nastave koja ima za cilj približavanje standardima EU.

Preporuke za unapređenje: nastaviti praćenje procesa nastave, uz dalju potrebu integracija grupa predmeta i sagledavanja sveukupnog cilja za ostvarenje ishoda – očekivana znanja i veština farmaceuta; koristiti stečena iskustva u procesu reforme nastave kako na našem Fakultetu tako i na Univerzitetu u Beogradu i drugim fakultetima i univerzitetima.

STANDARD 6: Kvalitet naučno-istraživačkog rada

***Pokazatelji za vrednovanje/merenje:** broj i tip projekata; broj projekata čiji je nosilac Fakultet; broj projekata u partnerstvu sa drugima; ocene rezultata projekata od strane finansijera i/ili korisnika rezultata istraživanja.*

Fakultet na osnovu svojih dugoročnih ciljeva u oblasti NI rada neprekidno radi na obezbeđivanju uslova i podsticanju saradnika za NI rad kroz realizaciju različitih vrsta projekata i kontinuirano prati i proverava rezultate NI rada. Rezultat angažovanja u ovoj delatnosti se procenjuje kroz ispunjavanje uslova za održavanje akreditacije Fakulteta i akreditacije NI delatnosti koja je dobijena od Ministarstva nauke i zaštite životne sredine Republike Srbije (u daljem tekstu Ministarstvo) 2007. godine.

Fakultet ostvaruje jedinstvo obrazovnog i NI rada kroz NI projekte koje finansira Ministarstvo. Projekti mogu da se realizuju i u saradnji sa zainteresovanim organizacijama iz: privrede, zdravstva, obrazovanja; nevladinim organizacijama i sl. U tabeli 4 su prikazani projekti u čiju je realizaciju bio uključen Fakultet. Zabeležen je porast u broju NI projekata iz oblasti osnovnih istraživanja, tehnološkog razvoja i bilateralne saradnje, a pad u broju inovacionih/razvojnih projekata.

Tabela 4. Projekti realizovani u 2007. i 2009. godini

Projekti	2007.godina	2009. godina
NI iz oblasti Osnovnih istraživanja	9 (nosilac Fakultet)	9 (nosilac Fakultet)
	18 (nosioci druge NI organizacije)	20 (nosioci druge NI organizacije)
Program tehnološkog razvoja	2 (nosilac Fakultet)	4 (nosilac Fakultet)
	4 (nosioci druge NI organizacije)	3 (nosioci druge NI organizacije)
Razvojni projekat		1 (nosilac Fakultet)
Program bilateralne saradnje		1 (nosilac Fakultet)
		1 (nosilac druge NI organizacije)

Ocene rezultata projekata obavljaju organizacije koje finansiraju projekte prema ustanovljenim kriterijumima i metodologiji, a kako je projektni ciklus u toku, u narednom izveštaju će se dati puna ocena. Interna ocena projekata sa stanjem realizacije do kraja 2009. godine, je da je postignuto unapređenje kvaliteta.

Pokazatelji za vrednovanje/merenje NI aktivnosti se vrednuju na osnovu praćenja broja: upisanih studenta na doktorske akademske studije, odbranih doktorskih disertacija i publikovanih radova.

Fakultet ostvaruje deo NI aktivnosti kroz doktorske akademske studije. U školskoj 2007/08. godini na doktorske akademske studije upisano je **36 studenata**, a u školskoj 2009/2010. godini **34 studenta**. Ukupan broj studenata na doktorskim akademskim studijama u školskoj 2009/2010. godini je 76. Broj odbranih doktorskih disertacija: **10** u 2007. godini, **5** u 2009. godini, a broj radova koji su sastavni deo doktorskih disertacija i publikovani u međunarodnim časopisima je uklopljen u ukupan broj publikovanih radova (Tabela 5). Manji broj odbranih doktorskih disertacija u 2009. godini u odnosu na

prethodni period je rezultat prilagođavanja novom zakonu gde su studenti imali dve opcije za završetak studija.

NI delatnost Fakulteta delimično će se ostvarivati i razvijati kroz aktivnost Centra za razvoj farmaceutske prakse koji je u osnivanju.

Prilog 10: ugovori o realizaciji projekata u 2006. i 2009. godini.

Pokazatelji za vrednovanje/merenje: praćenje dinamike i obima povećanja broja projekata, broja učesnika i obima njihovog angažovanja kao i verifikacije rezultata projekata.

Pokazatelji za vrednovanje i merenje NI rada nastavnika i saradnika prikazani su u tabeli 5.

Tabela 5. Pokazatelji obima i kvaliteta NI rada za 2007. i 2009. godinu

Projekti	2007. godina	2009. godina
Broj nastavnika i saradnika uključenih u realiz. projekata	104	100
Broj publikovanih radova u međunarodnim časopisima	77	106
Broj odbranih doktorskih disertacija	10	5

Ocena je da je unapređen NI rad u oblasti tehnoloških i razvojnih projekata, te da je značajno povećan broj publikovanih radova i broj istraživača uključenih u projekte.

Sadržaji istraživanja treba da budu usklađeni sa strateškim ciljevima Fakulteta, kao i sa nacionalnim i evropskim ciljevima i standardima visokog obrazovanja. Procena usklađenosti sadržaja istraživanja sa strateškim ciljevima Fakulteta, kao i sa nacionalnim i evropskim ciljevima i standardima visokog obrazovanja vršiće se na osnovu obima implementacije rezultata istraživanja u nastavni proces integrisanih akademskih studija, specijalističkih akademskih studija i naročito u studijske programe doktorskih akademskih studija, koje se organizuju na Fakultetu.

Pokazatelji za vrednovanje/merenje: procena inoviranih sadržaja dodiplomskih akademskih studija, specijalističkih akademskih studija i doktorskih akademskih studija, a na osnovu rezultata NI rada Fakulteta svake druge godine.

Rezultati NI projekata koje su ostvarili istraživači sa Fakulteta implementirani su na zadovoljavajućem nivou u studijske programe integrisanih i doktorskih akademskih studija.

Pokazatelji za vrednovanje/merenje: broj promotivnih akcija i obim podsticaja i nagrada pratiti (godišnje); broj mladih istraživača i studenata doktorskih studija koji pohađa različite trening kurseve pratiti (godišnje).

Fakultet podstiče svoje zaposlene da se aktivno bave NI radom i da što češće objavljuju rezultate svoga rada. U tom cilju Fakultet podstiče i pomaže zaposlenima da se

uključuje u realizaciju istraživačkih projekata u zemlji i inostranstvu (da se proširi saradnja, sadržaj i kvaliteta) gde sredstva obezbeđuje Ministarstvo i Fakultet. Podsticajne aktivnosti se sprovode objavljivanjem izveštaja o broju publikovanih radova nastavnika i saradnika na kraju svake kalendarske godine, kao i o broju nastavnika i saradnika koji su aktivno učestvovali u radu u istraživačkim institucijama u inostranstvu i broja nagrada za ostvarene rezultate u zemlji i inostranstvu. Fakultet stimuliše mlade istraživače organizovanjem godišnjeg konkursa (sa nagradom) za najbolji NI rad.

U tabeli 6 je prikazan broj istraživača sa Fakulteta koji su boravili u NI ustanovama u inostranstvu.

Tabela 6. Broj istraživača sa Fakulteta koji su boravili u NI ustanovama u inostranstvu u 2008. i 2009. godini

Boravak u NI u inostranstvu	2008. godina	2009. godina
Broj istraživača	5	11

Godišnju nagradu Fakulteta za NI za 3 studenta doktorskih akademskih studija dodeljuje se od 2007. godine i ostvaren je kontinuitet, što Komisija ocenjuje kao značajno unapređenje podsticanja NI. (možda može i ovako Počev od 2007. godine, Fakultet dodeljuje Godišnju nagradu za NI za tri studenta koji pohađaju poslediplomske studije. U ovoj aktivnosti ostvaren je kontinuitet, što Komisija ocenjuje kao značajno unapređenje podsticanja NI.)

U 2009. godini u okviru obeležavanja 70 godina studija Farmacije na Univerzitetu u Beogradu održani su naučni skupovi čiji je organizator odnosno suorganizator bio Fakultet:

1. The First Symposium of Faculty of Pharmacy: Advanced Topics in Pharmaceutical Sciences, Farmaceutski fakultet, Beograd, 23.10. 2009.
2. Biofarm, Kolarčev narodni univerzitet, 22. 10. 2009.
3. 5th EFCC Symposium for Balkan Region: from Electrophoresis to Proteomic, Beograd, 8.- 10.10. 2009.
4. Zdravlje žena Srbije, mini simpozijum, Beograd, 6.10.2009.

Preporuke za unapređenje: rukovodstvo Fakulteta i nosioci projekata treba da povećaju motivaciju i obavezu mladih istraživača i studenata doktorskih akademskih studija za pohađanje trening kurseva koje organizuje Ministarstvo za nauku i tehnološki razvoj Republike Srbije, a koji su posvećeni podizanju nivoa osposobljenosti istraživača za pripremu/pisanje sveobuhvatnih predloga projekata i izveštaja za projekte prema odgovarajućim kriterijumima međunarodnih organizacija.

Pokazatelji za vrednovanje/merenje: broj izdatih knjiga i naučnih monografija (u papirnoj i elektronskoj formi).

Fakultet obavlja izdavačku delatnost shodno svojim mogućnostima. U 2008. godini istraživači sa Fakulteta su objavili jednu naučnu monografiju, a 2009. godine su objavljene 3 monografije i 6 publikacija, što predstavlja značajno unapređenje kvaliteta.

Preporuka za unapređenje: pratiti sve pokazatelje i postići NI kulturu, saradnju i kompeticiju u širem naučnom prostoru (univerzitet, privreda, zdravstvo - nacionalno i internacionlano okruženje).

STANDARD 7: Kvalitet nastavnika i saradnika

Pokazatelji za vrednovanje/merenje: % nastavnika i saradnika (u daljem tekstu **nis**) koji su pohađali kurseve za unapređenje nastave; evaluacija i unapređenje kriterijuma za izbor **nis**; broj gostujućih i na gostovanju **nis**; obim i vrsta učešća **nis** u naučnim i profesionalnim udruženjima.

Fakultet obezbeđuje kvalitet **nis** kontinuiranim planiranjem i proverom kvaliteta njihovog rada u nastavi. Svi **nis** izvode nastavu na visoko profesionalan način, što potvrđuje odlična srednja ocena (4,4) svih **nis** dobijena iz anketa studenata o zadovoljstvu **nis** i nastavom.

U okviru materijalnih mogućnosti **nis** je obezbeđena permanentna edukacija, što se ogleda u obuci 20 **nis** za nove vidove nastave (kurs *e-learninga* održan u januaru 2009. godine). Unapređena znanja u novim metodama nastave su implementirana u proces nastave pojedinih novih predmeta, uglavnom izbornih.

Fakultet sprovodi dugoročnu politiku kvalitetne selekcije mladih kadrova i njihovog daljeg napretka kroz podsticanje i različite vrste usavršavanja. Doktorsku disertaciju je u 2008. godini odbranilo 6 saradnika sa Fakulteta, a tokom 2009. godine 3 saradnika.

Fakultet se prilikom izbora **nis** u zvanja pridržava propisane procedure i Preporuka koje je doneo Nacionalni savet za visoko obrazovanje, a 2008. godine je donet *Pravilnik o bližim uslovima za izbor u zvanje nastavnika na Farmaceutskom fakultetu*, kojim su definisana sopstvena pravila za izbore u zvanja, koja su značajno unapređena u odnosu na Kriterijume Univerziteta u Beogradu.

Prilog 11: Pravilnik o bližim uslovima za izboru u zvanje nastavnika na Farmaceutskom fakultetu (dostupan na web sajtu Fakulteta).

U cilju poboljšanja kvaliteta nastavnog kadra, kontinuirano se preispituju mogućnosti za mobilnost nastavnika i saradnika. U prethodnom periodu izabran je gostujući profesor sa Farmaceutskog fakulteta u Sofiji (Republika Bugarska), a jedan nastavnik Fakulteta je izabran za gostujućeg profesora na Univerzitetu Kiril i Metodije u Skoplju (Republika Makedonija). Fakultet dugoročno saraduje sa Medicinskim fakultetom – osek za farmaciju u Banja Luci (Republika Srpska), Univerzitetom u Podgorici - studijski program Farmacija (Republika Crna Gora) i Farmaceutskim fakultetom Univerziteta u Tuzli (Republika BiH).

U cilju podsticanja i unapređenja NI rada, krajem 2007. godine, ustanovljena je *Godišnja nagrada Farmaceutskog fakulteta za NI radove studenata poslediplomskih studija*. Nagrada se dodeljuje prema definisanim kriterijumima i iskazana je plaketom i novčano za prva tri mesta, što je realizovano u 2007., 2008. i 2009. godini. Broj saradnika koji konkuriše za ovu nagradu je približno isti u ove tri godine.

Prilog 12: Pravilnik o dodeli Godišnje nagrade (dostupan na web sajtu Fakulteta).

Preporuke za unapređenje: potrebno je dalje razraditi kriterijume, stimulativne i promotivne mere za šire učešće/prijavljivanja saradnika za ovu nagradu.

Pokazatelji za vrednovanje/merenje: broj časopisa u kojima su nastavnici i saradnici Fakulteta članovi redakcija i recenzenti, broj recenziranih radova, broj nastavnika i saradnika koji učestvuju u radu nacionalnih i međunarodnih stručnih tela.

Nastavnici Fakulteta su članovi redakcija brojnih međunarodnih i nacionalnih

časopisa, dok je veći broj njih angažovan na recenziji radova u nacionalnim i međunarodnim časopisima. Broj **nis** koji su angažovani u nacionalnim i međunarodnim strukovnim udruženjima, ekspertskim grupama i sličnim organizacijama je povećan u poslednje dve godine, što se smatra unapređenjem kvaliteta **nis**.

Preporuke za unapređenje: unaprediti metriku za vrednovanje ovog elementa kvaliteta **nis** i unapređivati Pravilnike iz ove oblasti.

STANDARD 8: Kvalitet studenata

Pokazatelji za vrednovanje/merenje: ostvaren minimalan broj poena za upis studija na budžet i za samofinansirajuće studije; prolaznosti po predmetima, rokovima i godinama.

Uslovi upisa na Fakultet dostupni su javnosti i nalaze se na web sajtu Fakulteta, kao i u zajedničkom Konkursu koji objavljuje Ministarstvo prosvete Republike Srbije. Na početku školske godine, studente prve godine tradicionalno pozdravljaju dekan i prodekan za nastavu, dajući im osnovne informacije o pravilima studiranja, uz poklon CD kurikulum. Od 2009. godine studente prve godine pozdravlja i uvodi u „studentski milje“ student prodekan, kroz prezentaciju o studentskom životu i studentskim organizacijama Fakulteta.

Na Fakultet se već godinama prijavljuju kandidati sa visokim prosečnim ocenama ostvarenim tokom školovanja, koji osvajaju i veliki broj poena na prijemnom ispitu. Kvalitet upisanih kandidata možemo sagledati kroz podatke za 2008. i 2009. godinu za studijski program Farmacija (Tabela 7):

Tabela 7. Broj poena na prijemnom ispitu koje su ostvarili upisani studenti na studijskom programu Farmacija

Godina	Maksimalan broj poena	Minimalan broj poena - budžet	Minimalan broj poena (samofinansiranje)
2008.	100	78,86	70,54
2009.	100	82,12	77,05*

40 kandidata sa maksimalnim brojem poena ostvarenih u srednjoj školi nije uspelo da se upiše u prvu godinu studija zbog loše urađenog prijemnog ispita.

Kvalitet studenata upisanih 2009. godine je nešto bolji, u poređenju sa 2008. godinom.

Prilog 13: Izveštaj Komisije za upis za 2008. i 2009. godinu

Tokom studija, studenti se ocenjuju na osnovu unapred objavljenih kriterijuma, pravila i procedura. Svi nastavnici Fakulteta poštuju i u potpunosti primenjuju odredbe Pravilnika o polaganju ispita i ocenjivanju na ispitu, koji se, osim na web sajtu Fakulteta, nalazi i na oglasnoj tabli u Odseku za nastavu i studentska pitanja.

Fakultet sistematično ispituje prilagođenost metoda ocenjivanja svakog predmeta. U slučaju nerealno visokih prosečnih ocena, predmetnim nastavnicima je sugerisano da izvrše promenu u odnosu predispitnih i ispitnih poena prema sopstvenim specifičnostima, a u okviru zakonskih normi.

Nastavnici Fakulteta korektno, profesionalno i objektivno ocenjuju studente. Najveći broj ispita su pismeni ispiti, mnogi u formi testa, što predstavlja objektivni način ocenjivanja.

Studenti nakon testa imaju pravo da pogledaju svoje radove i ponište ocenu ukoliko žele. Obaveštenja o vremenu u kojem studenti mogu pogledati svoje radove nalaze se na web sajtu ili na oglasnoj tabli.

Na kraju svake godine, Fakultet objavljuje Izveštaj o prolaznosti po predmetima, rokovima i godinama, koji predstavlja sastavni deo Godišnjeg izveštaja koji je dostupan javnosti.

Pokazatelji za vrednovanje/merenje: prosečna ocena i dužina studiranja; broj stipendija Republičke fondacije za razvoj naučnog i umetničkog podmlatka.

Prosečno trajanje studija (svi diplomirani su studirali po starom zakonu) na Fakultetu je 8,15 godina; srednja prosečna ocena je 8,07, a 15% studenata je diplomiralo pre isteka roka. Prosek dužine studiranja i prosečna ocena u periodu 2008-2009 je veoma sličan prethodnom.

Kvalitet studenata Fakulteta može se sagledati i po broju koji konkuriše i dobija steipendije kod Republičke fondacije za razvoj naučnog i umetničkog podmlatka. Od ukupnog broja stipendija (25) za grupaciju prirodno-matematičkih nauka za školsku 2008/2009. godinu, 9 studenata je dobilo stipendije, a jednom je pripalo prvo mesto na rang listi. Ovo je izvesno unapređenje u odnosu na prethodnu školsku godinu (8 dobijenih stipendija).

Preporuke za unapređenje: pratiti i analizirati pokazatelje uz šire uključivanje studentskog parlamenta u afirmaciji kvalitetnih studenata kao i kod srednjoškolaca-budućih studenata.

STANDARD 9: Kvalitet udžbenika, literature, bibliotečkih i informatičkih resursa

Pokazatelji za vrednovanje/merenje: dostupnost i raspoloživost udžbenika; pristup biblioteci; broj novo nabavljenih knjiga; broj računara (pratiti na godišnjem nivou)

Fakultet obezbeđuje studentima udžbenike i drugu literaturu neophodnu za savlađivanje gradiva u potrebnoj količini i na vreme. Programi integrisanih akademskih i doktorskih akademskih studija sadrže spisak preporučenih udžbenika i literature za studente. Biblioteka Fakulteta raspolaže sa ukupno 12088 bibliotečkih jedinica, od čega 5571 udžbenika je na srpskom jeziku, a 3996 udžbenika na stranim jezicima.

Nastava iz svakog predmeta pokrivena je odgovarajućim udžbenicima i drugim učilima koji su unapred poznati i objavljeni u Programima studija Fakulteta koji su dostupni na web sajtu Fakulteta.

Fakultet ima Pravilnik o izdavačkoj delatnosti, a treba da donese opšti akt o udžbenicima u skladu sa Pravilnikom o nastavnoj literaturi Univerziteta u Beogradu. U skladu sa tim Fakultet će sistematično pratiti i ocenjivati kvalitet udžbenika i drugih učila sa aspekta kvaliteta sadržaja (savremenost, tačnost), strukture (primeri, pitanja, rezime), stila i obima (usklađenost sa brojem ESPB bodova); udžbenici i druga učila koja ne zadovoljavaju standard biće poboljšani ili povučeni iz nastave i zamenjeni kvalitetnijim.

Fakultet obezbeđuje studentima biblioteku opremljenu potrebnim brojem bibliotečkih jedinica (12088 jedinica), kao i opremom za rad (čitaonica, kompjuteri i dr.).

Fakultet sistematično prati, ocenjuje i unapređuje strukturu i obim bibliotečkog fonda. U odnosu na prošlu godinu ukupan broj biobibliotečkih jedinica je nešto manji, jer je broj

starijih i neadekvatnih udžbenika koji su rashodovani veći od broja novonabavljenih udžbenika, pri čemu je broj udžbenika na srpskom jeziku veći nego 2008. godine, ali je broj udžbenika na stranim jezicima manji. Vreme korišćenja biblioteke i pristup njenom kompletnom fondu produženo je sa 8 na 12 časova dnevno.

Fakultet obezbeđuje studentima neophodne informatičke resurse za savlađivanje gradiva: potreban broj računara odgovarajućeg kvaliteta, drugu informatičku opremu, pristup Internetu i ostalu komunikacionu opremu. U januaru 2008. na Fakultetu je otvoren savremeni Internet centar za studente sa 30 novih računara sa brzim Internet pristupom akademske mreže, a čija je dostupnost studentima na dnevno korišćenje ove godine produžena sa 8 na 12h.

Broj zaposlenih u biblioteci i pratećim službama kao i vrsta i nivo njihove stručne spreme usklađeni su sa nacionalnim i evropskim standardima za pružanje ove vrste usluga.

Kompetentnost i motivisanost osoblja za podršku u biblioteci, čitaonici i računarskom centru se kontinuirano prati, ocenjuje i unapređuje.

Studenti se sistematski upoznaju sa načinom rada u biblioteci i računarskom centru. Prostorije namenjene za smeštaj bibliotečkog fonda, arhivskog i ostalog elektronskog materijala, a naročito studentske čitaonice, smeštene su u odgovarajućem delu zgrade kako bi studentima, nastavnom i nenastavnom osoblju i ostalim korisnicima pružili adekvatne uslove za rad.

Pokazatelji kvaliteta ovog standarda su vrlo dobri i postignuto je unapređenje u dvogodišnjem periodu.

Preporuke za unapređenje: pozitivni rezultati i unapređenje kvaliteta treba pratiti i dalje, i iznalaziti dodatna materijalna sredstva za unapređenje kroz ulaganje u produkciju i nabavku udžbenika i knjiga, posebno inostrane literature, kao i informatičke opreme.

STANDARD 10: Kvalitet upravljanja visokoškolskom ustanovom i kvalitet nenastavne podrške

Pokazatelji za vrednovanje/merenje: broj promotivnih nastupa u opštoj i stručnoj javnosti kroz elektronske i štampane medije sa ciljem informisanja i promovisanja značajnih aktivnosti Fakulteta (godišnje).

U ovom periodu je izabrano novo rukovodstvo Fakulteta i izabran i konstituisan novi Savet Fakulteta.

Rukovodstvo Fakulteta je jasnim konceptom i organizacijom celovito u 2009. godini obeležilo jubilej „70 godina studija farmacije u Srbiji“ što ističemo kao veliki kvalitet upravljanja. Šira medijska promocija je izostala, te je potrebno ubuduće unaprediti promotivno-marketinške aktivnosti Fakulteta.

Prilog 14 : brošura o jubileju i video materijal.

Preporuke za unapređenje: kontinuirano razvijati i pratiti promotivne aktivnosti Fakulteta; raditi na unapređenju imidža Fakulteta.

Pokazatelji za vrednovanje/merenje: broj upravnih mera za efikasnije poslovanje; preispitivanje organizacione strukture i efikasnost operativnog i taktičkog upravljanja.

Fakultet ostvaruje nastavnu, NI, zdravstvenu i stručnu delatnost preko 18 organizacionih jedinica – Instituta. Za kvalitet nastavnih aktivnosti zaduženo je 5 Katedri.

Broj Instituta se povećao za jedan (Institut za analitiku lekova koji se izdvojio iz Instituta za farmaceutsku hemiju). Kako je preporuka iz prethodne ocene kvaliteta da se struktura unapredi u cilju efikasnije organizacije, a shodno novim integriranim studijama i procesima rada, ova izmena nije usklađena sa politikom i Strategijom Kvaliteta Fakulteta, te odstupa od preporuka za unapređenje. Upravnici Instituta i šefovi Katedri su zaduženi da aktivno doprinesu budućoj boljoj organizaciji, što je početak procesa koji nije značajno odmakao tokom dve godine.

Preporuka za unapređenje: preispitati organizacionu strukturu i efikasnost radnih jedinica i preduzeti korektivne mere.

Pokazatelji za vrednovanje/merenje: evaluacija i kontrola nabavne, tehničke službe i Odeska za pravne i opšte poslove prema merljivim kriterijumima učinka u logističkoj i tehničkoj podršci ključnim procesima (npr. ažurnost nabavke, kvalitet i cena nabavljenih materijala).

Procenjujemo da se organizacija, logistička podrška i upravljanje Fakultetom dobro odvijalo, a unapređenje je postignuto blagovremenim planiranjem i rasporedom nastave; kako je novi softver u fazi implementacije u Odseku za nastavu i studentska pitanja, dalja unapređenja se tek očekuju kroz integraciju i implementaciju u ostale tzv. prateće službe (finansije, tehnička služba, *Odsek za pravne i opšte poslove*).

Uslovi i postupak zasnivanja radnog odnosa i postupak napredovanja nenastavnog osoblja utvrđen je Opštim aktom Fakulteta. Profesionalne kompetencije i usavršavanja nenastavnog osoblja su relativno zadovoljavajuće. Zaposlen je jedan novi radnik u Službi tehničkog održavanja, radi unapređenja bezbednosti prostora i opreme Fakulteta. Akt o proceni bezbednosti radnih mesta i zaposlenih je u radu.

Transparentost aktivnosti uprave i logističke podrške je zadovoljavajuća.

Preporuke za unapređenje: Neophodno je uspostaviti merljive kriterijume za ocenu kvaliteta ovih tzv. potpornih procesa. Mere za poboljšanje se mogu naći u pravcu unapređenja informacionih sistema (softvera i hardvera) u logističkim službama, i integraciji procesa kroz funkcionalnu povezanost (tehnologija, kadrovi, finansije). Potrebno je ekonomski proceniti moguće uštede za ugovorno angažovanje pojedinih pratećih službi-poslova (npr. održavanje higijene, FiTO i sl.).

STANDARD 11: Kvalitet prostora i opreme

Pokazatelji za vrednovanje/merenje: meriti ekonomskim pokazateljima % ulaganja u novu opremu; % ulaganja u održavanje (investiciono i tekuće) opreme i prostora Fakulteta; meriti udeo % troškova komunalnog održavanja (grejanje, struja, voda) u ukupnim troškovima. Vrednovati stanja investicionih projekata (izrada/revizija elaborata, sprovođenje i rebalanse).

Kompleks Fakulteta obuhvata zgradu Fakulteta, koja se sastoji iz više građevinskih celina povezanih komunikacionim prostorima i zemljište, površine oko 6,9 hektara. Nastavna, NI i stručna delatnost se obavlja u zgradi Fakulteta u okviru: četiri amfiteatra, osamnaest Instituta u čijem sastavu se nalaze pripadajuće laboratorije i devet biblioteka, četrdeset osam kabineta nastavnika, Učionice, Svećane sale, Vivarijuma i Računarske sale.

Studentima je omogućeno da koriste: Internet salu, Centralnu biblioteku u čijem sastavu se nalazi čitaonica, usluge fotokopirnice, usluge skriptarnice, centralnu garderobu, garderobne ormane i restoran studentske ishrane. Studentski parlament koristi posebnu prostoriju za svoj rad. U zgradi Fakulteta se nalazi i Muzej farmacije koji je smešten u posebnoj prostoriji prikladnoj za čuvanje eksponata i brojne arhivske građe vezane za istorijat farmacije. U krugu oko zgrade Fakulteta pored glavnog prilaza postoje asfaltna i betonske saobraćajnice za lakšu komunikaciju i prilaz pojedinim delovima objekta, sa parking prostorom kapaciteta 190 parking mesta.

Fakultet poseduje odgovarajuću tehničku, laboratorijsku i drugu specifičnu opremu. Amfiteatri su opremljeni (pored klasične opreme) LCD projektorima sa projekcionim platnima, a amfiteatri 1 i 2 i savremenom razglasnom tehnikom. Računarski centar opremljen je serverima i drugom kompjuterskom opremom. U komunikacijskim prostorima smešteni su automati za tople i hladne napitke, kao i aparati za vodu.

Fakultet kontinuirano prati i usklađuje svoje prostorne kapacitete i opremu sa potrebama nastavnog procesa. Tokom 2008. godine nastavljena je nabavka računarske, kancelarijske i laboratorijske opreme i izvršena je nabavka analitičkih i mernih instrumenata i opreme za potrebe nastavne, NI i stručne delatnosti od kojih su najznačajniji: FID detektor za GC/MS, FT-IR Spektrofotometar, dva UV-VIS Spektrofotoma i UPLC Tečni Hromatograf.

U toku 2009. godine, vlada Narodne Republike Kine je uputila donaciju Univerzitetu u Beogradu, a Fakultetu je ovim putem obezbeđen: komplet opreme za multimedijalnu učionicu, komplet opreme za video konferensiranje, tri servera, trideset računara i tri projektor. Takođe, u toku 2009. godine, u okviru Instituta za socijalnu farmaciju i farmaceutsko zakonodavstvo je otvorena laboratorija – simulirajuća apoteka za potrebe izvođenja praktične nastave studenata koja im omogućava upoznavanje sa farmaceutskom zdravstvenom delatnosti u uslovima koji su veoma slični realnim.

Svi zaposleni na Fakultetu i studenti imaju pristup različitim informacijama u elektronskom obliku i informacionim tehnologijama koje koriste u svrhu profesionalnog usavršavanja za zaposlene i u obrazovne svrhe za studente.

Tokom 2008. godine pored redovnog održavanja zgrade Fakulteta i servisiranja opreme, izvođeni su: radovi na elektro postrojenjima i instalacijama, vodovodu i kanalizaciji; ugrađena je klima oprema za amfiteatar 2; izvršene su adaptacije na pojedinim Institutima i kabinetima; izvođeni su stolarski radovi i izvršeno je postavljanje cevi zalivnog sistema „kap po kap“ u atrijume i duž sadnica tuja oko zgrade Fakulteta.

U toku 2009. godine radi poboljšanja uslova rada u laboratorijskim i kabinetskim prostorima izvršena je nabavka i ugradnja odgovarajućih klima uređaja. U pripremi je i projektno-tehnička dokumentacija sa odgovarajućim saglasnostima koja će omogućiti formiranje novog prostora – Centralne laboratorije (objekat A, suteran), u kojoj će se pored stručnog obavljati i NI rad.

U toku 2008. godine su obavljena sva planirana tekuća održavanja i izvršena je nabavka opreme u većem obimu u odnosu na 2009. godinu što je u skladu sa ekonomskim i društvenim prilikama.

Preporuke za unapređenje: nastaviti pažljivo planiranje i preispitivanje investicionog i tekućeg održavanja opreme i prostora shodno ciljevima unapređenje kvaliteta nastave – interaktivna nastava i rad u manjim grupama, kao i ciljevima otvaranja i akreditacije moderne Centralne laboratorije Fakulteta.

STANDARD 12: Kvalitet finansiranja Fakulteta

Pokazatelji za vrednovanje/merenje: pratiti odnos prihoda ostvarenih od budžeta i sopstvenih prihoda i težiti da se unapređuje sopstveni prihodi (u apsolutnom i relativnom udelu ukupnih prihoda Fakulteta); smanjenje rashoda; porast prihoda od razvojnih i NI projekata koji se finansiraju iz raznih ino i domaćih izvora/fondova (EU, EAR, WHO i sl.) u raznim formama (donacije, sponzorstva, sufinansiranje)

Finansiranje Fakulteta obezbeđuje se sredstvima osnivača kao i sopstvenim prihodima i donatorskim sredstvima.

Osnivač obezbeđuje Fakultetu sredstva za zarade zaposlenih i materijalne troškove. Prema Zakonu o visokom obrazovanju, član 59. Osnivač obezbeđuje sredstva i za: opremu, bibliotečki fond, obavljanje NI rada koji je u funkciji podizanja kvaliteta nastave, naučno i stručno usavršavanje zaposlenih, rad sa darovitim studentima, međunarodnu saradnju, izdavačku delatnost i druge namene, u skladu sa zakonom.

Ekonomski okvir poslovanja budžetskih korisnika u toku 2009. godine bio je podložan stalnim promenama i usklađivanjima sa reformskim procesima koji su pratili sprovođenje mera za ublažavanje negativnih efekata ekonomske krize. Takav trend će se nastaviti i u 2010. godini, a osnovne smernice sadržane su u Memorandumu o budžetu Republike Srbije za 2010. godinu. Naime uslovi u kojima će se odvijati poslovanje budžetskih korisnika biće nepovoljni utoliko što će morati da se sprovede postupak racionalizacije poslovanja uopšte, od ostvarivanja prihoda do izvršavanja rashoda. Dakle, izvesno je da će biti neophodno da Fakultet posluje ekonomično i efikasno, odnosno da sa ograničenim sredstvima ostvari, po kvalitetu iste ili približno iste rezultate. Obaveze prema korisnicima budžetskih sredstava izvršavaće se srazmerno ostvarenim primanjima po utvrđenim prioritetima. Napominjemo da je mera iz člana 15. stav 1. Zakona o izmenama i dopunama Zakona o budžetu Republike Srbije za 2009. godinu o korišćenju 40% sopstvenih prihoda Fakulteta čiji je osnivač Republika Srbija za potrebe budžeta Republike Srbije ostala van snage zahvaljujući Sporazumu zaključenim između Ministarstva finansija Republike Srbije i resornih ministarstava. Sporazumom su sve visokoškolske ustanove obavezane da neće povećavati u nominalnom iznosu školarine ni sve druge troškove školovanja za školsku 2009/2010. godinu.

Sredstva koja Fakultet ostvari, izuzev sredstava koja obezbeđuje Republika čine sopstveni prihod. Za aktivnosti i usluge koje Fakultet pruža ostvaruje prihode od: školarina za integrisane akademske, specijalističke akademske i doktorske akademske studije; naknade troškova za studije, organizovanja kurseva kontinuirane edukacije i drugih oblika stručnog obrazovanja i usavršavanja; saradnje sa drugim pravnim i fizičkim licima; naknada za nostrifikaciju diplome, polaganja stručnog ispita, naknada za izvođenje biohemijских analiza i dr. Napominjemo da učešće sopstvenih prihoda Fakulteta u 2009. i 2008. godini u odnosu prema ukupnim prihodima ima tendenciju pada u odnosu na 2007. godinu.

Preporuke za unapređenje: pratiti sve ekonomske pokazatelje radi održanja likvidnosti, efektivnosti svih poslova i održanje stabilnog planiranog poslovanja u oteženim ekonomskim uslovima; obavljati redovna preispitivanja.

STANDARD 13. Uloga studenata u samovrednovanju i proveri kvaliteta

Uloga studenta u procesu obezbeđenja kvaliteta na Fakultetu ostvaruje se kroz rad studentskih organizacija i komisija. Na Fakultetu postoji veći broj studentskih tela i organizacija, kroz koje studenti, osim što ostvaruju svoja prava i interese i bave se različitim vannastavnim aktivnostima, poboljšavaju kvalitet življenja i studiranja.

Na Fakultetu postoje sledeće studentske organizacije

1. Studentski parlament
2. CNIRS (Centar za naučno-istraživački rad studenata), nastao fuzijom FID „Dr Jovan Tucakov“ i Studentskog NI centra
3. NAPSer (National Association of Pharmacy Students-Serbia)
4. Zdravstvena sekcija
5. Sportsko društvo Farmaceutskog fakulteta
6. Hor „Raskovnik“

Studentski parlament održava redovne sednice na kojima raspravlja o studentskim pitanjima, delegira predstavnike studenata u telima i organima Fakulteta, bira Studenta prodekana i stara se o zaštiti prava studenata. Kroz komisije na Fakultetu studenti daju doprinos poboljšanju kvaliteta nastave i studijskih programa.

***Pokazatelji za vrednovanje/merenje:** angažovanost studenata u okviru Komisija Fakulteta (broj i intezitet, godišnje); ocene predsednika komisija o aktivnom angažmanu studenata u Komisijama; broj sednica Parlamenta u odnosu na prethodnu godinu i poređenje kvaliteta godišnjih izveštaja o radu Parlamenta.*

U 2008. godini predstavnici studenata u Komisiji za praćenje i unapređenje kvaliteta nastave su aktivno učestvovali u formiranju novog studijskog programa, koji je i akreditovan, a u 2009. godini su inicirali pokretanje pitanja ishoda učenja predmeta koji pripadaju medicinskoj i hemijskoj grupaciji. Takođe, od strane studenata je inicirano donošenje Pravilnika o bodovanju vannastavnih aktivnosti, čime su postavljeni temelji za dalje podizanje kvaliteta nastave i bolonjskog sistema bodovanja.

U okviru Komisije, predstavnik studenata je u mogućnosti da, iznošenjem stavova studenata, pruži doprinos radu Komisije i pomogne ukupnom podizanju nivoa kvaliteta Fakulteta.

Kroz učešće u Komisiji za organizovanje i sprovođenje studentskog vrednovanja pedagoškog rada nastavnika i Disciplinskoj komisiji, studenti takođe daju svoj doprinos.

Redovnim prisustvom na sednicama NNV-a predstavnici studenata, a naročito Student prodekan i predsednik Parlamenta aktivno učestvuju u rešavanju svih pitanja vezanih za studente.

Studentski parlament se, zajedno sa Studentom prodekanom aktivno stara o zaštiti prava studenata i posreduje u komunikaciji između nastavnika i studenata.

Na sednicama Veća godina, studenti koji su predstavnici godina, zajedno sa nastavnicima sa Instituta, dogovaraju termine održavanja kolokvijuma i ispita i aktivno učestvuju u rešavanju svih pitanja.

***Pokazatelji za vrednovanje/merenje:** broj studentskih NI radova u odnosu na prethodnu godinu.*

CNIRS je organizovan u okviru Studentskog parlamenta, i radi na promovisanju NI rada studenata. U 2008. godini objavljeno je 28 studentskih radova uz učešće 55 studenata dok je u 2009. godini, uz posredovanje CNIRS-a, izrađeno 58 studentskih naučnih radova, u čijoj izradi je učestvovalo preko 100 studenata i njihovih mentora. Svi su prezentovani na studentskim Mini-kongresima (Prvi Mini-kongres je održan u aprilu 2008. godine).

Na 49. Kongresu studenata biomedicinskih nauka, održanom u periodu od 28.04. do 02.05.2008. godine, učestvovalo je preko 550 studenata sa fakulteta koji pripadaju medicinskoj grupaciji (medicina, farmacija i stomatologija) iz zemlje i regiona. Studenti našeg Fakulteta su ostvarili značajan uspeh, osvojivši četiri nagrade od ukupno šest, koje je dodelila sesija Farmacija i farmakologija.

Na 50. Kongresu studenata biomedicinskih nauka, održanom u periodu od 30.04. do 04.05.2009. godine, studenti našeg Fakulteta su ponovo ostvarili značajan uspeh, nagrađena su četiri rada.

U 2008. godini studentkinje našeg Fakulteta su osvojile prvu nagradu na Konkursu za nagradu Univerziteta u Beogradu za najbolji stručni i NI studentski rad, u okviru medicinske grupacije, realizovan u školskoj 2006/2007. godini. Naziv nagrađenog rada je: „Uticaj oksidativnog stresa na aktivnost enzima paraoksonaze-1 kod pacijenata sa moždanim udarom“ Autori: Jelena Joksić i Ivana Srećković, Mentor: Doc. Dr Jelena Kotur-Stevuljević

22.12.2008. godine održan je, treći po redu, Seminar multidisciplinarnost farmacije.

Pokazatelji za vrednovanje/merenje: broj akcija studentskih organizacija; broj osvojenih nagrada i medalja; broj nastupa studentskog hora (za sve ove pokazatelje prikazati godišnje i porediti ih sa prethodnom godinom); rezultati vrednovanja nastavnika i saradnika (porediti ih sa prethodnom godinom).

NAPSer je punopravna članica dve najvažnije farmaceutske studentske organizacije IPSF (International Pharmaceutical Students' Federation) i EPSA (European Pharmaceutical Students' Association) i kao takva u Srbiji sprovodi sve projekte i kampanje ovih značajnih asocijacija. Na taj način studenti imaju pristup svim projektima, kampanjama i edukacijama koje sprovode IPSF i EPSA.

U novembru 2008. godine u saradnji sa studentima farmacije iz Novog Sada i Niša organizovan je Prvi nacionalni kongres studenata farmacije, tradicija je nastavljena, tako da je i u 2009. godini održan kongres.

U toku 2008. godine sproveden je „Twin Srbija-Slovenija“ program, gde su naši studenti kroz ovaj program višednevne razmene imali priliku da steknu nova iskustva, prošire znanja i upoznaju se sa načinom rada u Sloveniji. Takođe, u Beogradu je gostovalo 7 stranih studenata iz više zemalja (SAD, Poljska, Australija, Slovačka, Indija), dok je dvadeset troje naših studenata dobilo priliku da učestvuje u razmeni i gostuje u Indoneziji, SAD, Indiji, Portugaliji, Francuskoj itd. U 2009. godini 19 studenata iz inostranstva je gostovalo u Beogradu, a dvadeset pet naših studenata je otišlo na razmenu u zemlje celog sveta.

U toku 2008. i 2009. godine održavani su projekti Farmakoterapijskog pristupa koji za cilj ima približavanje studenata farmacije i medicine, kao budućih kolega i bliskih saradnika u zdravstvenom sistemu.

U sklopu proslave jubileja „70 godina Farmaceutskog fakulteta u Beogradu“, po prvi put je, u saradnji sa Fakultetom i kompanijom Hemofarm, sproveden projekat „Savetovanje pacijenata“, a koji je za cilj imao da studentima približi tehnike komunikacije i proceni njihove sposobnosti i stručno znanje u rešavanju problema u komunikaciji sa pacijentima.

Zdravstvena sekcija, koja je organizovana u okviru NAPSer-a, redovno sprovodi akcije vezane za promociju podizanja nivoa svesti o ličnom zdravlju, sprovodi redovne akcije

davanja krvi, akcije sakupljanja humanitarne pomoći, promoviše preventivne kampanje protiv bolesti zavisnosti, AIDS-a i polno prenosivih infekcija.

SDFF okuplja više od 400 studenata, a pod njihovim okriljem postoje muške i ženske selekcije, u kolektivnim (fudbal, košarka, rukomet i odbojka) i pojedinačnim sportovima (plivanje, streljaštvo, tenis, stoni tenis, kros, šah), koje aktivno učestvuju u Univerzitetkim ligama, Medicinijadama i humanitarnim turnirima, o čemu svedoče brojni pehari, medalje i nagrade. Pored toga, SDFF organizuje žurke za studente FF čime jača kolegijalni duh studenata.

Takmičari našeg Fakulteta su na Medicinijadi 2008. godine osvojili četvrto mesto, dok su 2009. osvojili peto mesto u generalnom plasmanu.

Za sezonu 2009/2010. Fakultet je proglašen za najuspešniji fakultet u Univerzitetskoj ligi Beograda, čemu su najviše doprinele dve zlatne medalje ženskih ekipa fudbala i odbojke, kao i bronzana medalja ženske košarkaške ekipe.

Hor „Raskovnik“ je jedini studentski hor na Univerzitetu u Beogradu. Članovi hora redovno održavaju probe i učestvuju na manifestacijama koje organizuje Farmaceutska komora i Farmaceutsko društvo, učestvuju na fakultetskim proslavama, na proslavama dodela diploma, na svim studentskim manifestacijama na Fakultetu, i proslavama koje organizuje struka, čime se vrši promocija Fakulteta i podiže njegov ugled.

24. oktobra 2009. godine Hor „Raskovnik“ je nastupao na svečanoj akademiji održanoj povodom jubileja „70 godina studija farmacije u Beogradu“.

4. aprila 2009. na poziv Univerziteta u Beogradu, Hor „Raskovnik“ je nastupio na svečanosti povodom dodele počasnih doktorata, gde je, još jednom, potvrđena reputacija našeg hora.

***Preporuke za unapređenje:** podržati i promovisati studentske organizacije i aktivnosti studenata unutar i izvan Fakulteta; unaprediti komunikacione kanale u relaciji studenti, uprava, nis, farmaceutske organizacije.*

STANDARD 14: Sistematsko praćenje i periodična provera kvaliteta

***Pokazatelji za vrednovanje/merenje:** broj i vrsta novih pokazatelja u SE izveštajima; broj i obim preporuka koje su sprovedene; broj obuka članova Komisije i zaposlenih u cilju unapređenja kvaliteta; ispitivanje zadovoljstva zaposlenih.*

Samovrednovanje je sprovedeno januara 2008. i januara 2010. godine u skladu sa uspostavljenim standardima, pokazateljima i preporukama Akreditacionog tela Ministarstva prosvete Republike Srbije od novembra 2009. godine (pismo fakultetima za spoljnu proveru standarda akreditacije).

Komisija raspolaže svim izveštajima neophodnim za svoj rad. Potrebno je ojačati Komisiju sa jos jednim stručno-tehničkim izvršiocom, kao i unaprediti obuke za interne provere. Obavljeno je ispitivanje zadovoljstva zaposlenih tokom 2009. godine i analiza ankete je pokazala da su zaposleni zadovoljni, i ukazala je i na mogućnosti za unapređenje tj. motivaciju zaposlenih. Takođe je analiziran stepen povezanosti i komunikacija između radnih jedinica Fakulteta koji je relativno skroman. Pojedinačni procesi (nastava, NI) su periodično praćeni, ali nisu dovoljno integrativno proveravani (npr. integracija sa anketama organizacija koje zapošljavaju farmaceute). Stoga se i dalje mora raditi na iznalaženju pravih pokazatelja/indikatora i mera za unapređenje performansi sistema.

Preporuka za unapređenje: potrebno je unaprediti i ojačati rad Komisije kroz informacijski sistem i softverske resurse fakulteta i Univerziteta kao i ljudske resurse.

Pokazatelji za vrednovanje/merenje: benčmarking pojedinih procesa ili celog Fakulteta u okviru Univerziteta i/ili odabranih EU fakulteta.

Upoređivanjem našeg Fakulteta sa stranim fakultetima u pogledu studijskih programa ukazuje da Farmaceutski fakultet u Pragu i Farmaceutski fakultet u Ljubljani mogu biti poredbeni fakulteti. Ovo poređenje ne uključuje organizaciju fakulteta. Bilo bi korisno obaviti poređenje organizacije ovih ili sličnih fakulteta u odnosu na ključne procese kao i snagu uticaja logističke potpore, da bi se jasnije sagledao značaj organizacione strukture za kvalitet rada.

Preporuka za unapređenje: sačiniti plan za benčmarking obezbeđenja kvaliteta (stalnog unapređenja kvaliteta) našeg Fakulteta unutar odabrane grupe fakulteta Univerziteta u Beogradu kao i dva odabrana EU Farmaceutska fakulteta (Prag i Ljubljana).

NAPOMENA:

Periodično samovrednovanje i provera kvaliteta shodno utvrđenoj Strategiji je predviđeno da se obavlja jednom u dve godine. Dokument o samovrednovanju (februar 2010. godine) će biti dostupan NNV, Studentskom parlamentu i nakon verifikacije objavljen na web sajtu Fakulteta.

Prilozi uz standarde 4, 5, 7 i 8

<i>Univerzitet u Beogradu – FARMACEUTSKI FAKULTET 2008.</i>	Broj studenata koji je ocenjivao predmet	Posećna ocena
Biologija sa humanom genetikom	198	3,69
Fizika	199	3,36
Matematika	199	3,81
Opšta i neorganska hemija	198	4,4
Organska hemija	26	2,88
Organska hemija I	171	3,39
Sociologija	197	2,82
Strani jezik	198	3,14
Anatomija sa histologijom	197	3,81
Analitička hemija	197	4,55
Organska hemija II	171	3,36
Fizička hemija i instrumentalne metode	196	3,97
Botanika	170	4,52
Imunologija	198	3,69
Opšta biohemija	197	4,10
Kliničko-hemijske laboratorijske metode	25	4,08
Farmaceutska hemija	197	3,43
Fiziologija	195	3,10
Farmakognozija	170	4,59
Mikrobiologija sa higijenom	199	3,75
Istorija farmacije sa etikom	196	3,42
Farmaceutska tehnologija sa biofarmacijom	170	4,41
Patološka fiziologija	198	2,83
Imunohemija	26	3,85
Farmakologija	199	4,56
Bromatologija	197	4,07
Analitika lekova	168	3,27
Osnovi industrijske farmacije i kozmetologije	170	4,33
Farmakokinetika	198	4,13
Klinička hemija	24	4,50
Kontrola zdravstvene ispravnosti namirnica	26	4,12
Statistika u medicinskoj biohemiji II	26	3,85
Statistika u farmaciji	172	3,52
Medicinska biohemija	172	4,40
Toksikološka hemija	198	3,93
Laboratorijska hematologija	26	3,81
Kliničko-toksikološke analize	26	4,1
Klinička enzimologija	26	4,38
Organizacija farmaceutske delatnosti	197	3,1
Farmaceutska tehnologija - praksa	162	4,23
Diplomski rad	194	4,88

<i>Univerzitet u Beogradu – FARMACEUTSKI FAKULTET</i>			
2009.			
	Naziv predmeta	Broj studenata koji je ocenjivao predmet	Prosečna ocena
1.	Biologija sa humanom genetikom	297	3,64
2.	Fizika	298	3,42
3.	Matematika	296	3,73
4.	Opšta i neorganska hemija	299	4,45
5.	Organska hemija I	258	3,49
6.	Sociologija	295	3,22
7.	Strani jezik	294	3,23
8.	Anatomija sa histologijom	295	3,81
9.	Analitička hemija	296	4,57
10.	Organska hemija II	261	3,44
11.	Fizička hemija i instrumentalne metode	297	4,03
12.	Botanika	258	4,67
13.	Imunologija	295	3,71
14.	Opšta biohemija	298	4,11
15.	Farmaceutska hemija	297	3,56
16.	Fiziologija	296	2,99
17.	Farmakognozija	260	4,55
18.	Mikrobiologija sa higijenom	257	3,97
19.	Istorija farmacije sa etikom	298	3,38
20.	Farmaceutska tehnologija sa biofarmacijom	258	4,25
21.	Patološka fiziologija	296	2,68
22.	Farmakologija	296	4,56
23.	Bromatologija	296	4,22
24.	Analitika lekova	257	3,78
25.	Osnovi industrijske farmacije i kozmetologije	256	4,38
26.	Farmakokinetika	263	4,21
27.	Statistika u farmaciji	259	3,64
28.	Medicinska biohemija	297	4,39
29.	Toksikološka hemija	297	3,87
30.	Organizacija farmaceutske delatnosti	291	2,95
31.	Farmaceutska tehnologija - praksa	251	4,16
	Diplomski rad	297	4,85
32.	Organska hemija	36	3,57
33.	Kliničko-hemijske laboratorijske metode	36	3,60
34.	Imunohemija	36	4,47
35.	Klinička hemija	36	4,33
36.	Kontrola zdravstvene ispravnosti namirnica	36	3,69
37.	Statistika u medicinskoj biohemiji II	35	4,64
38.	Laboratorijska hematologija	36	4,22
39.	Kliničko-toksikološke analize	36	4,56
40.	Klinička enzimologija	36	4,54

Na osnovu rezultata ankete iz 2008. godine u kojoj su svršeni studenti Farmaceutskog fakulteta ocenjivali nastavu i sadržaje iz svih predmeta, najvišu ocenu dobio je predmet

FARMAKOLOGIJA

na osnovu čega mu se dodeljuje

POHVALNICA

**ZA NAJBOLJI PREDMET U
2008. GODINI**

30.12.2008.

Dekan Farmaceutskog fakulteta

Prof. dr Nada Kovačević

*Na osnovu rezultata ankete iz 2009.
Farmaceutskog fakulteta ocenjivali
najvišu ocenu*

*godine u kojoj su svršeni studenti
nastavu i sadržaje iz svih predmeta,*

dobio je predmet

BOTANIKA

na osnovu čega mu se dodeljuje

POHVALNICA

**ZA NAJBOLJI PREDMET U
2009. GODINI**

30.12.2009.

Dekan Farmaceutskog fakulteta

Prof. dr Nada Kovačević

Rezultati ankete od strane poslodavaca u toku 2008. godine

Elementi za ocenjvanje	Broj ocenjivanih farmaceuta	Srednja ocena
Nivo teorijskog znanja	458	4,67
Nivo praktičnih znanja	458	4,01
Nivo organizacionih znanja	458	3,89
Spremnost za rad	458	4,43
Spremnost za usavršavanje	458	4,73
		Ukupna srednja ocena
		4,36

Poslodavci:

APOTEKA LESKOVAC:
 APOTEKA SREMSKA MITROVICA
 APOTEKA ČAČAK
 APOTEKA "ZDRAVLJE" ST. PALANKA
 APOTEKA KRAGUJEVAC
 VETPROM PC-KRUŠEVAC
 DRAGIŠA MIŠOVIĆ
 APOTEKA VRANJE
 VMA - INSTITUT ZA FARMACIJU
 LAZA LAZAREVIĆ LOZNICA
 APOTEKA PROKUPLJE
 BEŽANIJSKA KOSA
 JOSIF PANČIĆ
 KLINIČKI CENTAR SRBIJE
 VETFARM
 L. LAZAREVIĆ MALI ZVORNIK
 APOTEKA POZAREVAC
 APOTEKA KIKINDA
 VETPROM HEMIKALIJE
 ROCHE DOO BEOGRAD
 APOTEKA "BEOGRAD" - APOTEKA "DARINKA RADOVIĆ"
 APOTEKA "BEOGRAD" - "GORNJI GRAD"
 APOTEKA "BEOGRAD" - APOTEKA "MARIJANE GREGORAN"
 APOTEKA "BEOGRAD" - APOTEKA "ZEMUN"
 APOTEKA "BEOGRAD" - APOTEKA "VELIKI CRLJENI"
 APOTEKA "BEOGRAD" - APOTEKA "MR MATEJ IVANOVIĆ"
 APOTEKA "BEOGRAD" - APOTEKA "BOGDAN VUJOŠEVIĆ"
 APOTEKA "BEOGRAD" - APOTEKA "LEDINE"
 APOTEKA "BEOGRAD" - APOTEKA "BATAJNICA"
 APOTEKA "BEOGRAD" - APOTEKA "BRAČA GAVRAJIĆ"
 APOTEKA "BEOGRAD" - APOTEKA "OVČA"
 APOTEKA "BEOGRAD" - APOTEKA "KRNJAČA"
 APOTEKA "BEOGRAD" - APOTEKA "ŠUMICE"
 APOTEKA "BEOGRAD" - APOTEKA "LIPOV LAD"
 APOTEKA "BEOGRAD" - APOTEKA "DR SIMO MILOŠEVIĆ"
 APOTEKA "BEOGRAD" - APOTEKA "BLOK 28"
 APOTEKA "BEOGRAD" - APOTEKA "MIRIJEVO"
 APOTEKA "BEOGRAD" - APOTEKA "MIROSLAV TRAJKOVIĆ"
 APOTEKA "BEOGRAD" - APOTEKA "SVETI SAVA"
 APOTEKA "BEOGRAD" - APOTEKA "NJEGOŠ"
 APOTEKA "BEOGRAD" - APOTEKA "MOSTAR"
 APOTEKA "BEOGRAD" - APOTEKA "TAŠMAJDAN"
 APOTEKA "BEOGRAD" - APOTEKA "VITA STOJANOVIĆ"
 APOTEKA "BEOGRAD" - APOTEKA "BANJICA"
 APOTEKA "BEOGRAD" - APOTEKA "AVALA"
 APOTEKA "BEOGRAD" - APOTEKA "OMS"

APOTEKA "BEOGRAD" - APOTEKA "SKADARLIJA"
APOTEKA "BEOGRAD" - APOTEKA "SIMA PROTIĆ"
APOTEKA "ŠABAC" - APOTEKA "VLADIMIRCI"
APOTEKA "ŠABAC" - LABORATORIJA ZA ISPIT. I KONT. LEK.
APOTEKA "ŠABAC" - GALENSKA LABORATORIJA
APOTEKA "ŠABAC" - APOTEKA "DR KOSTA NIKOLIĆ"
APOTEKA "ŠABAC"
APOTEKA "ŠABAC" - APOTEKA "IMONODNA"
APOTEKA "ŠABAC"
APOTEKA "ŠABAC" - APOTEKA "BOGATIĆ"
APOTEKA "ŠABAC"
APOTEKA "ŠABAC" - APOTEKA "BADOVINCI

:

Izveštaji prodekana sa godišnje EAFP konferencije u 2008. i 2009.

Izveštaj sa EAFP (European Association of Faculties of Pharmacy) 2008 Annual Conference
Izveštaj prof. dr Vesne Kuntić

Godišnja konferencija farmaceutskih fakulteta Evrope održana je u Francuskoj, Lille, u periodu od **12 do 14. juna 2008.** godine pod nazivom *New issues in Pharmacy education*.

Na konferenciji je učestvovalo 82 fakulteta iz 22 zemlje. Najveći broj predavanja odnosio se na primenu Bolonjskog procesa na pojedinačnim fakultetima, kao i na nove tehnologije učenja i različitih aspekata prakse.

Prema dostupnoj evidenciji, 50% fakulteta smatra da je potpuno usvojilo Bolonjsku deklaraciju, 18% smatra da je Bolonjski proces ostvaren samo delimično, dok ostali fakulteti smatraju da princip rada po „Bolonji“ kod njih još nije zaživeo. Pri tome, različiti fakulteti u istoj zemlji pokazuju sasvim drugačije stavove prema Bolonjskom procesu. Najveći broj fakulteta (67%) ima integrisane studije (kao i kod nas), dok manji broj ima studije organizovane iz više ciklusa. Interesantno je da kod 15% fakulteta koji imaju prvi ciklus studiranja od 3 godine, čak u 77% slučajeva svršeni studenti posle prvog ciklusa ne mogu da nađu zaposlenje.

Dužina trajanja studija farmacije je takođe različita i iznosi od 3 do 6,5 godina, pri čemu na najvećem broju fakulteta studije traju 5 godina. I nazivi svršenih studenata se razlikuju: master (60%), bachelor (19%), doctor (9%) i ostalo (12%).

Zaključak skupa je bio da studije farmacije treba da budu integrisane i da traju 5 godina, što je pretočeno u tzv. Lilsku deklaraciju, o koja je usvojena od najvećeg broja članova skupa: *...to create a model for Pharmacy Education in Europe based on a minimum 5 year's course that meets the present day needs of professionals, the Higher education standards in today's Europe, and the current state of knowledge in Pharmacy.* (završnica deklaracije).

I pored usvojene deklaracije, kolege iz Švedske, čiji model je 3+2, smatraju da u njihovoj zemlji princip studiranja ne treba da se menja.

Iduća konferencija će biti u Oslu, gde će glavna tema biti poslediplomska nastava.

Sva predavanja sa konferencije dostupna su na internetu, na adresi koja se nalazi na sajtu našeg Fakulteta (O fakultetu-opšte informacije).

Konferenciji su prisustvovala prof. dr Vesna Kuntić i prof. dr Mira Zečević.

Izveštaj sa EAFP (European Association of Faculties of Pharmacy) 2009 Annual Conference
Izveštaj prof. dr Mire Zečević

U periodu od **17. – 20. 06.2009.** godine boravile smo na službenom putu u Oslu, Norveška, gde smo prisustvovala godišnjoj konferenciji Evropske asocijacije Farmaceutskih fakulteta. Konferencija je ove godine bila posvećena poslediplomskom obrazovanju i kontinuiranoj edukaciji farmaceuta.

Na konferenciji se kroz predavanja i diskusiju raspravljalo o značaju i potrebi doživotnog obrazovanja (Lifelong learning, LLL), kontinuirane edukacije (Continuing education, CE, i Continuing professional development, CPD) u funkciji unapređenja farmaceutske struke. Prezentovane su vrste i načini sprovođenja poslediplomskog obrazovanja kao i dosadašnja iskustva iz Evrope i SAD. Kontinuirana edukacija je sagledana iz perspektive određenih evropskih autoriteta zdravstvene struke i naglašena potreba za većom saradnjom između fakulteta, farmaceutske profesije, industrije i vlada pojedinih zemalja radi definisanja nacionalnih strategija, akreditacionih standarada za izvođače kontinuirane akreditacije, metoda i načina sprovođenja kontinuirane

edukacije. Naglašeno je da programe kontinuirane edukacije je potrebno osavremenjavati u proseku svakih 5-6 godina u skladu sa savremenim razvojem farmaceutske profesije. Posebno je naglašen značaj postojanja profesionalnih tela za akreditaciju programa i izvođača kontinuirane edukacije, kao nezavisnih, autonomnih i neprofitabilnih tela; nacionalnih i regionalnih savetodavnih komisija; kao i uloga sponzora, koji su realnost u industriji.

Što se tiče kvalifikacionih okvira za posle diplomsko obrazovanje, potrebno je usaglasiti globalne standarde sa profesionalnim potrebama kako bi istraživanja bila originalna i interdisciplinarna, a u isto vreme usaglašena sa Evropskim, Bolonjskim i nacionalnim kvalifikacionim okvirima.

Evropski kvalifikacioni okviri za visoko obrazovanje – treći krug, naglašavaju istraživanje i osposobljavanje za kritičko rešavanje problema utemeljeno na postojećim znanjima i primenjeno u profesionalnoj praksi. U vezi sa kurikulumima posle diplomskog obrazovanja istaknuto je da oni moraju da obezbede odgovarajuće izlaze učenja, bolje osposobljavanje za rad u struci po završenim fakultetima, kao i mobilnost studenata u toku studiranja, što je veoma komplikovan zadatak. S tim u vezi potrebno je razviti i uskladiti kvalifikacioni okvir na nacionalnom i evropskom nivou. Istaknuta je potreba za profesionalno orjentisanim doktorskim studijama koje omogućavaju zapošljavanja van akademske zajednice, povezanost fakulteta sa industrijom, istraživanja u okviru zajedničkih projekata i dr.

Kada su u pitanju programi profesionalnih specijalizacija istaknute su potrebe za razvijanjem novih programa iz Industrijske i Kliničke farmacije kao što su programi iz farmaceutske regulative (Regulatory affairs), Obezbeđenja kvaliteta – (Quality Assurance), Menadžmenta lekova, Upravljanja projektima, biotehnologija, razvoja i analize lekova. Sve više postoji potreba da se oblast farmacije dopunjava sa bionaukama, informacionim tehnologijama i matematikom, inženjeringom, zdravstvenim ekonomijama te stoga aspekta treba razmotriti i revidirati postojeće programe. U nekim evropskim zemljama kao što je Danska razvijen je program *Master of Drug Management* kao 3-6 – godišnji program, ili Engleska gde je razvijen dvogodišnji *Pharmaceutical Industrial Advanced Training - PIAT* program, ili Grčka, gde postoje masteri iz oblasti upravljanja projektima, razvoja lekova i farmaceutske regulative, dok Bugarska ima trogodišnji master iz farmaceutske analize i dr.

U oblasti kliničke farmacije se mora tačno definisati i razgraničiti pojam bolničkog i kliničkog farmaceuta kao i uloge farmaceuta u amulantama. Isto tako je potrebno naći odgovarajući vid organizovanja ovih specijalizacija kao – diploma kurs, master ili sertifikacija kroz kontinuiranu profesionalnu edukaciju. Na skupštini asocijacije gde su bile prisutne sve članice asocijacije Farmaceutskih fakulteta usvojena je deklaracija „Preparing the Pharmacist for a Future in the delivery of Pharmaceutical Care“.

Na Simpozijumu smo ostvarili mnogo kontakata i razmenili mnogo iskustava u vezi organizovanja posle diplomskog nastave i kontinuirane edukacije koja će nam sigurno mnogo koristiti u budućem radu.

Izveštaj o upisu u I godinu studija 2008/2009. godine koji je podnela predsednik Komisije za upis prof. dr Zorica Vujuć

Za polaganje prijemnog ispita za upis u prvu godinu studija na Farmaceutskom fakultetu u Beogradu, školske 2008/09 prijavilo se **547** kandidata, od toga za studijski program Farmacija prijavio se 441 kandidat, a za studijski program Farmacija-medicinska biohemija 106 kandidata.

Maksimalan broj poena iz škole imalo je 114 prijavljenih za studijski program Farmacija i 12 za studijski program Farmacija –medicinska biohemija.

Od ukupnog broja prijavljenih, 8 kandidata je podnelo dokaz o osvojenom jednom od prvih dva mesta na republičkim takmičenjima koja se odvijaju pod pokroviteljstvom Ministarstva i bilo oslobođeno polaganja dela prijemnog ispita i to 7 iz matematike i 1 kandidat iz hemije. Prvog dana na prijemnom ispitu iz matematike, pored nagrađenih nisu se pojavila još 3 kandidata, dok se drugog dana, na prijemnom ispitu iz hemije, pored nagrađenih, nisu pojavila još 6 kandidata.

Maksimalan broj poena iz matematike (30) osvojilo je 6 kandidata na studijskom programu Farmacija i nijedan kandidat na studijskom programu Farmacija-medicinska biohemija. Na prijemnom ispitu iz hemije 17 kandidata osvojilo je maksimalnih 30 poena na studijskom programu Farmacija i nijedan na studijskom programu Farmacija-medicinska biohemija.

Maksimalan broj bodova (100) imao je samo jedan kandidat na studijskom programu Farmacija.

Nakon završenog prijemnog ispita u toku žalbenog roka, prigovor je podnelo 6 kandidata sa molbom da se ponovo izračunaju osvojeni poeni i bodovi. Svim kandidatima koji su uložili prigovor omogućen je uvid u test i svi prigovori su odbačeni kao neosnovani.

Prema konačnoj rang listi studijskog programa Farmacija poslednji student koji se finansira iz budžeta ima 78,86 bodova dok poslednji samofinansirajući ima 70,54 bodova.

Prema konačnoj listi za studentski program Farmacija-medicinska biohemija poslednji student koji se finansira iz budžeta ima 65,14, dok poslednji samofinansirajući ima 58,49 bodova.

**Izveštaj o upisu u I godinu studija 2008/2009. godine koji je podnela predsednik Komisije za upis prof. dr
Branislava Lakušić**

Farmaceutski fakultet u školskoj 2009/10. godini upisuje ukupno 310 studenata i to:

1. na studijskom programu Farmacija - 200 studenata koji se finansiraju iz budžeta i 45 samofinansirajućih
2. na studijskom programu Farmacija-medicinska biohemija: 50 studenata koji se finansiraju iz budžeta i 15 samofinansirajućih studenata

U prvom konkursnom roku za upis u prvu godinu integrisanih akademskih studija u školskoj 2009/10. godini na Farmaceutskom fakultetu Univerziteta u Beogradu prijavilo se 569 kandidata. Broj kandidata koji se prijavio je veći u odnosu na broj koji se prijavljivao prethodnih godina, i to:

1. u školskoj 2008/09 – 547 kandidata
2. u školskoj 2007/08 – 566 kandidata
3. u školskoj 2006/07 – 528 kandidata

Na studijskom programu Farmacija prijavila su se 502 kandidata, a na studijskom programu Farmacija-medicinska biohemija 67 kandidata.

Od ukupnog broja prijavljenih, 15 kandidata je podnelo dokaz o osvojenom jednom od prva tri pojedinačna mesta na republičkim takmičenjima koje organizuje Ministarstvo prosvete Republike Srbije i to: 11 kandidata iz matematike i 4 kandidata iz hemije.

Na prijemnom ispitu iz matematike koji je održan 27.07.2009. godine, polaganju je pristupilo 558 kandidata. Maksimalan broj bodova je osvojilo 29 kandidata.

Na prijemnom ispitu iz hemije koji je održan 28.07.2009. godine, polaganju je pristupilo 565 kandidata. Maksimalan broj bodova je osvojilo 13 kandidata.

Nakon održanog prijemnog ispita, maksimalan broj bodova (100 bodova) na jedinstvenoj rang listi na studijskom programu Farmacija imala su 4 kandidata, dok na studijskom programu Farmacija-medicinska biohemija niko od kandidata nije osvojio maksimalan broj bodova.

Prema konačnoj rang listi studijskog programa Farmacija poslednji student koji se finansira iz budžeta ima 82,12 bodova, dok poslednji samofinansirajući student ima 77,05 bodova.

Prema konačnoj rang listi studijskog programa Farmacija-medicinska biohemija poslednji student koji se finansira iz budžeta ima 56,78 bodova, dok poslednji samofinansirajući student ima 38,70 bodova.